

Není spravedlnosti.

Velká porota pittsburgského trestního soudu vznesla obžalobu pro vraždu, vzpouru a spiknutí proti řediteli továrny Carneglových Frickovi, asistentu jeho Lelschmannovi, tajemníku Lovejoyovi a dvěma jiným úředníkům homesteadských dílen, jakož i proti Robertovi a Vilémovi Pinkertonům, kteří své pochopy na dělníky vyslali a stříletí poručili.

Pittsburgský státní návladní nehnul však ani prstem, aby žaloby ty ku projednání přišly, kdežto s obžalobami proti homesteadským dělníkům měl velice na spěch.

Ku konci minulého týdne měl státní návladní tu odvahu, ba možno říci, tu drzost, že navrhl, aby nechaly se padnouti žaloby vznesené na Fricka a jeho soudruhy, poněvadž prý nestává žádného spravedlivého důvodu, na jehož základě by mohli býti souzeni. A soudce skutečně žaloby ty vyškrtl.

To jest do nebe volající bezpráví, které musí každému dělníku, každému, v němž doposud neutuchl cit pro právo a spravedlnost, vzbouřiti krev a vzbuditi myšlenku, že není již spravedlnosti. Proti dělníkům, kteří k obraně své a svých rodin chopili se zbraní proti utiskovatelům a vrahům, zůstaly žaloby pro vraždu, spiknutí, vzpouru a vražedný útok a pro velezrádu v plné platnosti, kdežto vrahové a jich pochopové unikli všemu soudnímu stíhání. Z počátku proslychalo se, že pittsburgský soudce White nechal padnouti obžaloby nejen proti Frickovi a jeho soudruhům, nýbrž též veškeré žaloby proti dělníkům. Avšak nyní státní návladní v Pittsburgu vydal následující prohlášení: Zpráva, že žaloby proti homesteadským stávkářům byly odvolány, jest mylná, naopak chce státní návladní bez ohledu na to, že i Frick i jeho soudruzi byli žaloby sprostěni, každou žalobu proti stávkářům projednati.

Jak známo byly provedeny již některé procesy proti homesteadským dělníkům, avšak porotci měli mnohem vyvinutější cit pro spravedlnost než státní návladní a osvobodili jednoho každého z obžalovaných. Soudcové z lidu byli přesvědčeni, že útok Pinkertonů byl neoprávněným a dělníci že jednali v sebeobraně, když postavili se se zbraní v rukou proti lidem, kteří přišli je vraždit. Doposud není příkladu, aby ten, na něhož učiněn byl vražedný útok, odsouzen byl za to, že se bránil.

Když nyní státní návladní viděl, jak rozumně a správně posuzují porotci záležitost homesteadskou, obával se o svého chráněnce Fricka a jeho soudruhy, že by se jim mohlo špatně vésti, kdyby případ jejich ku projednávání před porotu přišel, a proto odkládal s jich procesem, až nechal jej nyní úplně padnouti.

Doposud odsouzení a do vězení uvržení byli následkem loňských krvavých událostí v Homestead: několik dělníků, kteří byli uznáni vinnými, že otravovali pokrmu a nápoje skébům; dále dva němečtí anarchisté, kteří bez dlouhých okolků a bez náležitých důkazů uznáni byli vinnými, že ruskému židu Berkmannovi byli nápomocni, když chtěl konec učiniti životu největšího nepřítele a škůdce dělnictva homesteadského, a Berkmann sám, který k činu svému a ku pohnutkám, které jej k němu vedly, úplně se přiznal.

Proti homesteadským dělníkům zdvíženo jest v celku ještě 135 žalob pro

různé zločiny. Proti některému dělníku jsou namířeny všechny tyto obžaloby, proti jinému jen část jich. Z počátku bylo některým obžalovaným odepřeno, aby proti záruce na svobodu byli propuštěni, později však byli všichni proti záruce propuštěni. Tyto záruky musily nedávno býti obnoveny.

Státnímu návladnímu vzdor největšímu namáhání nepodařilo se, aby jen jediný člen "Amalgamated Association" železářských dělníků byl odsouzen a potrestán za zločiny, které nespáchal. A nepodařilo se mu to ani v následujících procesech, kterými mají býti dělníci ještě dále týráni.

Jaké naučení plyne z dvojího lokte, jakým státní návladní pittsburgský měří dělníkům homesteadským a jich utiskovatelům a vrahům? Jest potom ještě nějaká spravedlnost, když pravý vinník propustí se na svobodu a nevinný člověk hledí se potrestati? Když v táboře dělníků nebylo možno nalézti vinníky, bylo povinností strážců zákona, aby v druhém táboře ohlédli se po nich, neboť přece někde musili býti nalezeni původcové oně hrozné katastrofy. Avšak ačkoliv veřejné mínění, kterému jindy v této zemi taková důležitost se připisuje, již dávno označilo pravé vrahy a snešeno bylo s dostatek důkazů, které by byly postačily, kdyby jednalo se o anarchisty, aby každého z nich přivedly na šibenici, přece zástupcové zákona a strážcové pořádku neuznali za vhodné, postaviti Fricka a čisté jeho souspřevence před soud. Poněvadž jednalo se zde o bohaté vrahy, nechaly se obžaloby, podané přátely zavražděných, jednoduše padnouti.

Zajisté že nepřehánjí ti, kdož tvrdí, že vynikající zločinci nemusí se obávat zákona, že vražedná spiknutí v zájmu zákona jsou uznávána za zákonitá, že zájmy kapitálu a státu se kryjí, že dle toho, jak právo v Pittsburgu se provozuje, považují se jen boháčci za americký národ a vykořisťované masy lidu jsou úplně bez práva.

Co zbývá dělnictvu při takovýchto poměrech? Zajisté nic jiného, než aby proti kapitálu a jeho nástrojům bránili se sami, když nelze se jim jinde dovolati práva a spravedlnosti.

Účast inství žen ve výchovni lidstva.

Dle přednášky pí. Žofie Podlipské.

Co jsme my ženy? Tvoříme polovinu lidstva, polovina osudu spočívá na bedrách našich. Dvě poloviny lidstva, muž a žena, mají každá svůj ráz a doplňují se navzájem, tvoří kontrasty. Přírodou je určeno, aby muž a žena svorně pracovali, každý dle svého spůsobu na postupuém vývoji člověčenstva. Ženě příroda vložila děcko v náruč, a tím starost o pokolení budoucí, muž stará se o přítomnost a okamžik. Jeho starostí je výživa, přístřeší atd. odtud datuje se pozitivnější názor jeho.—Žena těžko odlučuje se od rodiny, k níž je mnohem více vázána, nežli muž.

Žena je více přístupna tomu co mluví k srdci, než tomu, co mluví k rozumu, je přístupnější básním, básním a umění. Ačkoliv praví se, že z řady žen nevyšel dosud žádný Goethe ani Michael Angelo, ani Beethoven, přece zase na druhé straně nelze upřít, že práč ženy jsou šířitelky všeho umění, vštěpujíce ony názory do jemných duší dětských. Tvůrčí síla sice schází ženě, však to souvisí s menší energií, neboť právě tak

je výzkumy prof. Cesara Lombrosa dokázáno, že zločiny u žen jsou mnohem řídkí.

Osud je těžký, jen láska, bratrství nadlehčuje jeho tíhu, a právě tyto dvě vlastnosti jsou specificky ženskými. Žena stojí s malými výminkami průměrně pod mužem, a přece dovede jej ovládati. Neboť jakkoli kloní se muž nadvládě jiného, moonějšího, přece na konec vládne žena, ne silou, mocí, nýbrž dobrotou a vlivem něžným.

Byly sice doby, kdy žena účastnila se boje, byly amazony ale to jsou případy ojedinelé, výstřelky, hlavním polem kde žena vítězí jest dobrota a láska.—Praví se, že nebylo nikdy velkých učitelů, jako byli Kristus neb Mohamed v řadách žen, však je snadno dokázat, že zásady ty, zásady dobra a spravedlnosti byly ženami prováděny, muži pak že jim propůjčili nadšeného slova a činu. Tak žena působila v rodině, muž zase ve veřejnosti. Z amazonek dřívějších věků staly se brzy hospodyně, ženy domácné, tiché, samomé, vzory cnosti a sebezapření.

Vždy byly ale ženy v stavu podřízeném pod nadvládou mužů. Kdo je podroben, snaží se své postavení zlepšiti. Žena v rodině neb v úzkém kruhu lstí, úsilím získává si zhusta nadvládu, však ve společnosti lidské dosud nezaujímá postavení zcela správného. N. b. c. již od dávnověku vidíme, a i výzkumy novověkými dokázáno je, že co do nadání rovná se žena mužů úplně. Nechtěl se ani zmiňovati o známých dcerách Krokových a pod., neboť máme v nové době příkladů hojně, že ženy v nejednom ohledu úplně vyrovnají se mužům.

Ale jedno lze pozorovati vždy. Obor působnosti ženiny jest humánnost, není ruch válečný, nýbrž tichá, llná práce. Právě tím vítězí v nynější době i zhusta nad muži. Není úkolem žen okázalá práce veřejná, nýbrž práce tichá, směřující ku vychovávaní a udržování jednotlivé rodiny a tím přispívají ku zdokonalování celého lidstva. V tom poněkud postupu ženy mužům cestu ukazují.

I všimneme-li si postupu vznešených ideí jaké na příklad hlásal Kristus, poznáme, že nejprve byly to ženy, které jim úplna rozuměly a je šířily. Ony tedy byly prvními apoštoly evangelia bratrství a lásky. A mravouka dobroty je právě základem, podmínkou vši práce. Jest patrné, že mravouka dobrou chápe spíše ten, kdo dosud neměl příležitost, předkládati si otázky o dobru a zkoumati, zdali jim vyhověl, kdo není obětí pochybností, tedy člověk prostý, dobré mysle. Že tomu tak, vidíme z toho, že i Kristus ku šíření své nauky vybral si muže prosté, z lidu.

A byla li geniem dána nauka dobra, záleží na tom, šířiti ji do nejširších vrstev a sice pomocí nejlepšího svázku, pomocí rodiny. A ženy pochopily plně tyto nauky, šířily je, staly se vzorem sebezapření a humánnosti.

Naprosté vítězství humánnosti jest to práč, k čemuž žena ve svém postavení v člověčenstvu má vždy pracovati, neb jen tím utvoří se protiváha nutná protinyčjším snahám egoistickým.

Však v době naší, kdy velká část úkolů, dříve ženě připadávajících, vyplněna je dūmyslem lidským strojí, bylo by neprávem, kdyby žena byla odsouzena k úloze nevhodné, úloze nečinnosti. Talent, který jako mrtvý kapitál dříme dosud, hlásí se o zúčastnění. První pokusy po t. zv. emancipaci žen setkaly se s odporem, s posměchem; avšak emancipace, provedená na základě rozumného zachování stanoviska ženskosti

tvoří pouze nutnou část emancipace celého člověčenstva, nebo jeho pokroku, j ho výchovy.

Budoucnost národů nikdo nezná, ale účelem zůstane vždy zdokonalování. Nynější stav, kdy theorie stihá theorii, lze luštití jen tím, že řeší každý jednotlivec úkol svůj a svého okolí, aby die možnosti přispěl ku výsledku konečnému. A zde osvědčuje se žena. Právě tak, jako ženy francouzských salonnů získaly si v dějinách zasloužené pověsti proto, že různé náhledy—zhusta příkře oproti sobě stojících mužů—jemným taktkem dovedly ovládati, tak žena moderní jemným taktkem svým, láskou ku povlnosti, šlechetností, získá si vždy a všude v postaveních másto čestné.

Otevřením dráhy ku dalšímu vzdělání žen stal se důležitý obrat, a sice k dobru, neboť obavy, že by se neosvědčila další výchova žen, byly výsledkem tohoto pokusu skvěle odmítnuty. Jeť ale patrné, že dlužno hledati nové cesty, nové dráhy k uskutečnění myšlenky ženské emancipace, a ne posledním úkolem ženy j., býti strážkyní všeho dobra a krásna. Lidumlnost, mír, dobrota, jsou hlavní úkoly žen, v těch se osvědčuje. Avšak žena musí povždy a plně zůstatí celou ženou, nesmí zrušiti kontrast mezi sebou a mužem, přirodou diktovaný a nutný.—Má-li muž působiti více silou fysickou a duchem, má žena působiti srdcem.

Ve výchování člověčenstva měla již ode dávna žena nejdůležitější úkol, neboť jí připadlo vychovávaní člověka, tedy úkol nejdůležitější.—Však i na společnost působí žena půvabem pravé ženskosti, mezi samými muži nevyvine se mrav tak společensky taktatí, jako tam, kde žena něžnou rukou vládne. Její moc, dáti společnosti onu jemnou náladu, nemálo přispívá ku vyrovnání protiv mezi muži.

Je ideálem krásný společenský kruh, kde panuje pravá vzájemná shoda, a k tomu povždy má žena působiti, aby společnost se alespoň blížila k ideálu tomuto.

Přehlédneme-li celou účast ženy ve výchově lidstva v dějinách i nyní, seznáme, že záležela vždy v pochopení pravé lásky k lidstvu, v humánnosti a jemnosti.

Práce žen v kulturních dějinách není hluchá, je sice tichá, omezená na užší kruh, ale za to tím trvalejší.

Zvýšení železničních kolejí.

Minulý pátek udála se nová srážka vlaku s pouliční karou v Town of Lake. Po pět měsíců, ode dne onoho hrozného neštěstí, při němž přišel o život mimo jiné také krajan Bláha, nebylo o něčem podobném slyšeti, ač dříve srážky vlaků s vozy pouličních drah nebyly řídkou událostí v jihozápadních částech Chicaga a proto zdá se, že bdělost a opatrnost zřízenců poněkud ochabla. Nyní opět několik týdnů železniční správa i zřízenci pouličních drah budou jednati se svrchovanou opatrností, však můžeme na jisto očekávatí, že za několik týdnů se opět nějaká pouliční kára rozdrtí a několik životů lidských přijde na zmar.

Toto poslední neštěstí podle zpráv věrohodných svědků nebylo zaviněno nějakou zvláštní neopatrností zřízenců pouliční dráhy nebo kohokolí jiného. Nikomu nemůže býti přičítána žádná zvláštní vina. Z parostrojů nahromadil se nad kolejemi tolik kouře, že vozka ani konduktor na pouliční káfe